

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Jany Serbovej prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 28. februára 2008 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému **B. A. a spol.**, pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné sťažnosť obvineného N. P. proti uzneseniu Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko v Banskej Bystrici, z 12. februára 2008, sp. zn. BB – 3 T 3/08, a rozhodol:

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného N. P. **s a z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Na obvineného N. P. bola podaná obžaloba pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a ďalšie trestné činy, z nich najzávažnejší v bode 2/ obžaloby, a to trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom v čase, keď sa mal skutok stať a k jeho spáchaniu malo dôjsť 19. mája 2004, keď obvinený N. P. mal spolu s ďalšími obvinenými v priestoroch bývalého poľnohospodárskeho družstva v Stretave v maštali usmrtiť poškodeného A. N., keď jeden z obvinených sa mal obvineného N. P. opýtať, či sa má s poškodeným A. N. pohrať s nožom, na čo mu mal obvinený N. P. povedať, že nechce, aby tam bolo veľa krvi, nech ho zadusí, na čo ešte iný obvinený mal omotať slučku lana od auta okolo krku poškodeného a slučku uťahovať rukami tak, že sa nohou mal zapierať o rameno poškodeného a prvý obvinený mu mal zapchávať striedavo nosné dierky, až ho nakoniec mali zadusiť, čo malo trvať 10 minút, potom ho mali vyniesť von

z budovy maštale, kde ho mali obvinení, medzi nimi aj N. P., vyzliecť donaha a hodiť do vopred pripravenej jamy a zahrabať.

Špeciálny súd v Pezinku po dôjdení obžaloby určil termín neverejného zasadnutia na 12. februára 2008 za účelom rozhodnutia o väzbe. Keďže obvinení nesúhlasili so skrátením lehoty piatich pracovných dní na prípravu na verejné zasadnutie, verejné zasadnutie bolo zrušené a bol nariadený toho istého dňa výsluch obvinených, pri ktorom boli prítomní prokurátor i obhajcovia obvinených. V rámci tohto výsluchu obvinení žiadali o prepustenie z väzby. Obvinený N. P. pri výsluchu uviedol, že od novembra 2007, keď bola urobená rekonštrukcia prípadu, nebol vo vzťahu k nemu uskutočnený žiadny vyšetrovací úkon. Tvrdil, že dôvody väzby u neho pominuli.

Po vypočutí obvinených Špeciálny súd rozhodol uznesením tak, že výrokom v bode I. konštatoval podľa § 79 ods. 2 Tr. por., že u obvinených dôvody väzby trvajú, a to u obvineného N. P. podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. Výrokom v bode II. zamietol žiadosť iných dvoch obvinených o prepustenie z väzby opierajúc sa o ustanovenie § 79 ods. 3 Tr. por. Tento výrok sa ale netýkal obvineného N. P. Vo vzťahu k nemu súd uviedol iba v odôvodnení uznesenia, že o žiadosti obvineného N. P. nemohol rozhodovať, keďže v žiadosti neuvádzal iné nové dôvody než v predchádzajúcej, o ktorej Špeciálny súd v Pezinku rozhodol 18. januára 2008 tak, že ju zamietol a Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim rozhodnutím z 29. januára 2008, sp. zn. 3 Tošs 3/2008, sťažnosť obvineného zamietol. Teda neuplynula ešte lehota 30 dní od predchádzajúceho rozhodnutia o jeho žiadosti, ktorá bola zamietnutá.

K dôvodnosti trvania väzby vo vzťahu k obvinenému N. P. Špeciálny súd uviedol, že tak ako ďalší obvinení, je naďalej dôvodne podozrivý zo spáchania žalovaných trestných činov. Nič sa podľa jeho názoru nezmenilo na skutočnostiach zakladajúcich dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., keď pre nepreberanie predvolania na procesné úkony nezdržiavaním sa na adrese bydliska a vyhýbaním sa týmto úkonom, bola daná obava z úteku a skrývania sa obvineného.

K reálnosti obáv z pokračovania v trestnej činnosti prvostupňový súd uviedol, že aj obvinený N. P. je dôvodne podozrivý, že sa opakovane a po dlhšiu dobu mal dopúšťať protispoločenskej činnosti a aj v minulosti sa opakovane dostal do rozporu so zákonom, za čo bol súdom potrestaný. Aj vo vzťahu k nemu súd poznamenal, že posledný skutok mal byť zločineckou skupinou spáchaný v januári 2006, len niekoľko mesiacov po prepustení z predchádzajúceho výkonu väzby, čo prispieva k reálnosti obáv z pokračovania v trestnej činnosti.

Zároveň súd konštatoval, že prepustením obvinených na slobodu bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

Proti tomuto uzneseniu podal prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť i obvinený N. P.. Sťažnosť bola včas podaná.

V sťažnosti síce nepresne uvádza, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby. V skutočnosti vo vzťahu k nemu rozhodol súd podľa § 79 ods. 2 Tr. por. tak, že dôvody jeho väzby trvajú. Proti tomuto výroku mohol obvinený N. P. podať sťažnosť.

Sťažnosť obvineného N. P. je dosť nepresne formulovaná tak, že sa prelínajú argumentácie týkajúce sa iného obvineného s obvineným N. P. Za nezameniteľnú možno s istotou považovať námietku obvineného N. P., že aj vo vzťahu k nemu považuje napadnuté uznesenie za nedostatočne odôvodnené pokiaľ ide o konkrétne skutočnosti, o ktoré sa má opierať obava z útekovej väzby a že konkrétna obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti vychádza len zo špekulácie takéhoto prípadného konania, lebo pre dôvod tzv. preventívnej väzby, by musel vyvíjať aktívne kroky, že bude pokračovať v trestnej činnosti.

Nevedno, či námietka, že ak bola vylúčená vec týkajúca sa usmrtienia poškodeného M. Š., dôvody väzby sú založené len na trestnom čine založenia a zosnovania zločineckej skupiny, ktorej opodstatnenosť nebola preukázaná, sa má týkať oboch obvinených, teda aj obvineného N. P.

S istotou sa ďalšia námietka, že nemal dostatok času na preštudovanie spisového materiálu, môže pripisovať i tomuto obvinenému a rovnako aj ďalšia, že z pätnástich obvinených, ktorí mali byť členmi zločineckej skupiny, je na slobode dvanásť obvinených, u ktorých dôvody väzby pominuli.

Preto obvinený N. P. navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie podľa § 194a ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil a prepustil ho na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť obvineného N. P. nie je dôvodná.

Postup súdu, keď ešte skôr, než by pristúpil k predbežnému prejednaniu obžaloby, čo si vyžaduje dlhší čas, rozhodol o väzbe obvinených, nie je možné považovať za nesúladný so zákonom. Ustanovenie § 79 ods. 2 Tr. por. prikazuje aj súdu v každom období trestného stíhania, teda aj od podania obžaloby do určenia termínu verejného, či neverejného zasadnutia na predbežné prejednanie obžaloby, skúmať či dôvody väzby trvajú. Keďže obvinení boli oboznámení s výsledkami vyšetrovania, a teda aj obvinený N. P. si bol vedomý, čo sa mu kladie za vinu, potom skutočnosť nedoručenia obžaloby obvinenému v čase výsluchu zameranom na otázky väzby ešte nemožno považovať za takú neodstrániteľnú chybu, pre ktorú by sa malo napadnuté uznesenie, resp. konanie, ktoré mu predchádzalo, považovať za nezákonné a zrušiť ho. Súd síce nemusel úkon smerujúci k doručeniu obžaloby urobiť až 13. februára 2008, ale mohol to urobiť hneď pri predvolaní obvinených, resp. upovedomení iných osôb o verejnom zasadnutí, na ktorom mienil rozhodnúť len o otázke väzby. Forma umožnenia vyjadrenia sa obvineného pred súdom pri rozhodovaní o väzbe nie je predpísaná a ak to považoval Špeciálny súd za vhodné urobiť na verejnom zasadnutí, nemožno mu to vyčítať. Ak potom pre námietku obvinených zrušil verejné zasadnutie a v ten istý deň vypočul obvinených za prítomnosti prokurátora a obhajcov a rozhodol o väzbe, nebolo to v rozpore so zákonom.

K námietke, že bol vylúčený zo spoločného konania jeden skutok týkajúci sa usmrtenia poškodeného M. Š. treba poznamenať, že na skutočnosti, že aj v tomto období konania je obvinený N. P. v súčasnom ponímaní stíhaný za obzvlášť závažný zločin, to nič nemení. Skutok v bode 2/ obžaloby je kvalifikovaný ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinnom v čase, keď sa mal skutok stať. Námietky, ktoré v tej súvislosti vznášal iný obvinený s poukazovaním na zásadu špeciality sa na obvineného N. P. nevzťahujú.

Z vyjadrení obajcu pri vypočúvaní obvineného je zrejmé, že bol oboznámený s tým, v akom postavení sa obvinený N. P. nachádza pokiaľ ide o kvalifikáciu skutkov. Možnosť štúdia spisových materiálov nie je časovo limitovaná v priebehu celého trestného konania. Pre rozhodnutie o väzbe nie je podmienkou, že musí byť rozhodnuté o tejto otázke na verejnom zasadnutí so zachovaním lehoty piatich pracovných dní na prípravu. Podstatné je poskytnutie možnosti obvinenému pred rozhodnutím o otázke, ktorá sa ho týka, vyjadriť sa osobne pred súdom, čo Špeciálny súd zachoval.

Námietky vo vzťahu ku konkrétnym dôvodom väzby, že tieto chýbajú, nie sú zo strany obvineného N. P. opodstatnené. Pred vzatím do väzby boli zistené konkrétne skutočnosti, ktoré znamenali nielen predpoklad, že by mohol ujsť alebo sa skrývať, ale priamo už naplnenie toho, čomu má väzba zabrániť. Obvinený sa skrýval, nebol dostupný orgánom činným v trestnom konaní. Nešlo teda len o hrozbu vysokým trestom, ktorá však je tiež skutočnosťou zreálňujúcou obavu z úteku a po podaní obžaloby ešte umocnila túto obavu.

Rovnako vo vzťahu k väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba uviesť, že nešlo len o „špekuláciu“ takého prípadného konania, že obvinený N. P. bude pokračovať v trestnej činnosti. Dôvody uvádzané prvostupňovým súdom sú dané, sú skutočnosťou, nie imaginárnou predstavou. Skutočnosťou je, že skutok, pre ktorý je obvinený N. P. trestne stíhaný, časovo spadá do dlhšieho obdobia, že obvinený N. P. zo stáleho zdroja príjmu mal poberať len sociálne dávky vo výške okolo 1 800 Sk a že charakter trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný naznačuje, že si tak mal zaobstarávať zdroj príjmov a rovnako je skutočnosťou, že už bol krátko predtým, než sa mal začať skutok v bode 1/

obžaloby, vo výkone trestu odňatia slobody za jeden z takých istých trestných činov, pre trestný čin vydierania, za aký je aj teraz trestne stíhaný, keď 26 mesačný trest odňatia slobody vykonal 27. júla 2000. Zodpovedá tiež skutočnosti, že obvinený N. P. bol vo väzbe od 9. marca 2005 do 16. augusta 2005. Skutok v bode 17/ mal spáchať obvinený P. s ďalším obvineným, teda je podozrenie, že sa tak malo stať potom ako bol prepustený z väzby.

V súhrne všetky tieto skutočnosti vedú k opodstatnenému záveru, že je reálna obava, že by obvinený N. P. mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti takého druhu, pre aké je trestne stíhaný.

Nemôže obstať námietka obvineného, že by sa museli zistiť už konkrétne aktivity smerujúce k páchaniu trestnej činnosti. To by bolo proti zmyslu tohto zaisťovacieho prostriedku, lebo konkrétne aktivity by mohli znamenať prvotné štádiá páchania trestnej činnosti a tomu sa má práve väzbou zabrániť.

Z uvedených dôvodov nepovažuje Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť obvineného N. P. za dôvodnú, preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 28. februára 2008

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: